

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-680/21 – 1

Zaak C-680/21

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

11 november 2021

Verwijzende rechter:

Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

15 oktober 2021

Verzoekende partijen:

UL

NV Royal Antwerp Football Club

Verwerende partij:

VZW Koninklijke Belgische Voetbalbond

[OMISSIS]

**Tribunal de première instance francophone de Bruxelles, Section civile
(burgerlijke kamer van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel,
België)**

Beslissing

[OMISSIS]

[OMISSIS]

A. INHOUD

[OMISSIS]

[Inhoudsopgave]

B. VERWIJZENDE RECHTER

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Identificatie van de verwijzende rechter]

C. PARTIJEN IN HET HOOFDGEDING EN HUN VERTEGENWOORDIGERS

1. UL [OMISSIS] [Persoonsgegevens]

2. De NV ROYAL ANTWERP FOOTBALL CLUB, hierna: „RAFC”
[OMISSIS]; [Gegevens van de vennootschap]

Verzoekers;

[OMISSIS]

[Identificatie van de advocaten]

TEGEN:

De vereniging zonder winstoogmerk KONINKLIJKE BELGISCHE
VOETBALBOND [OMISSIS]; hierna: „KBVB” [Gegevens van de vereniging]

Verweerster;

[OMISSIS] [Identificatie van de advocaten]

D. VERLOOP VAN DE PROCEDURE BIJ DE VERWIJZENDE RECHTER

[OMISSIS]

[OMISSIS] [procedurele overwegingen]

E. UITEENZETTING VAN DE FEITEN

- 1 De UEFA is een vereniging naar Zwitsers recht die de verschillende nationale voetbalbonden van Europa, waaronder de KBVB voor België, als leden heeft en die zich tot taak heeft gesteld het voetbal in Europa te reguleren en te organiseren.

Op 2 februari 2005 besloot het uitvoerend comité van de UEFA om een regel vast te stellen die bepaalt dat de clubs die aan de UEFA-competities voor clubteams

2

deelnemen, maximaal 25 spelers mogen inschrijven, van wie een minimumaantal lokaal opgeleide spelers (hierna: „home-grown players” of „HGP”) moeten zijn.

Op 21 april 2005 is de zogenoemde „home-grown players”-regel op het congres van Tallinn goedgekeurd door de 52 bij de UEFA aangesloten bonden, waaronder de KBVB.¹

Sinds het seizoen 2007/2008 bepaalt het UEFA-reglement dat de clubs die in één van de UEFA-competities aantreden, ten minste 8 lokaal opgeleide spelers moeten inschrijven op een lijst met maximaal 25 spelers.

„Home-grown players” worden door de UEFA omschreven als spelers die, ongeacht hun nationaliteit, in de leeftijd tussen 15 en 21 jaar gedurende minstens drie jaar zijn opgeleid door hun club of door een andere club die bij dezelfde nationale bond is aangesloten.

- 2 In een op 29 maart 2007 aangenomen resolutie sprak het Europees Parlement duidelijk *„zijn steun uit voor de maatregelen van de UEFA die bedoeld zijn om het opleiden van jonge spelers te bevorderen door in de ploeg van een profclub een minimumaantal in het land van de desbetreffende club opgeleide spelers verplicht te stellen en door de omvang van de ploegen aan een limiet te binden; [en] is van mening dat deze stimuleringsmaatregelen proportioneel zijn en doet een beroep op de profclubs om dit voorschrift strikt toe te passen”*.²

Het Europees Parlement overwoog echter onder andere het volgende: *„zo is onduidelijk of het voor de jeugdopleiding uiterst belangrijke voorschrift van de Unie van Europese voetbalbonden (UEFA) inzake een minimumpercentage ‚spelers uit eigen kweek’ een toetsing door het Hof van Justitie op conformiteit met artikel 12 van het EG-Verdrag zou doorstaan”*.³

- 3 In een persbericht van 28 augustus 2013 verklaarde de Europese Commissie:

„De Europese Commissie heeft vandaag een onafhankelijke studie gepubliceerd over de evaluatie van de ‚home-grown players’-regel die in 2005 door de UEFA is vastgesteld en die in de daaropvolgende jaren geleidelijk is uitgevoerd door de clubs die aan de Champions League en de Europa League deelnemen.

[...] aangezien de ‚home-grown players’-regel dreigt te leiden tot indirecte discriminatie op grond van de nationaliteit en gelet op het feit dat hij gedurende meerdere jaren geleidelijk is uitgevoerd, heeft de Commissie besloten om de gevolgen van deze regel nader te onderzoeken.

¹ Stuk 3 van verzoekers.

² Stuk 3 van de KBVB.

³ *Ibid.*

De belangrijkste conclusie van de studie is dat niet categorisch kan worden aangetoond dat de beperkende gevolgen van de ‚home-grown players‘-regel voor het vrije verkeer van werknemers in verhouding staan tot de zeer geringe baten die deze regel oplevert voor de ‚competitive balance‘ (competitief evenwicht) en de opleiding van jonge spelers. Uit de studie blijkt ook dat de zeer bescheiden baten van de ‚home-grown players‘-regel op een efficiëntere wijze kunnen worden behaald door alternatieve bepalingen vast te stellen die minder beperkend zijn, meer specifiek bepalingen die geen discriminerende werking hebben. De studie wijst er tevens op dat de UEFA, samen met de belangrijke actoren in het voetbal, over de nodige ervaring en deskundigheid beschikt om deze alternatieven te bestuderen en dat haar daarvoor een redelijke termijn van 3 jaar moet worden gegeven. Momenteel lopen er een aantal inbreukprocedures van de Commissie op dat gebied.

[...] Soortgelijke regels als de ‚home-grown players‘-regel van de UEFA, die op nationaal niveau in verschillende sporten worden toegepast, zijn ook het voorwerp van het onderzoek van de Europese Commissie. De diensten van de Commissie hebben in dat verband een aantal inbreukprocedures ingeleid. De diensten van de Commissie zijn voornemens de resultaten van de vandaag gepubliceerde studie te gebruiken in hun besprekingen met de nationale autoriteiten en de nationale sportbonden, teneinde de criteria te verduidelijken op grond waarvan de regels inzake de bevordering van lokaal opgeleide spelers moeten worden geëvalueerd ten behoeve van het onderzoek van de verenigbaarheid ervan met het Unierecht.”

- 4 De KBVB is een vereniging zonder winstoogmerk die tot doel heeft te zorgen voor de sportieve en administratieve organisatie alsook de promotie van het voetbal in België.

De KBVB beheert een aanzienlijk deel van zowel het profvoetbal [OMISSIS] als het amateurvoetbal [OMISSIS] in België. [OMISSIS]

De KBVB organiseert elk jaar een groot aantal competities. Daartoe stelt hij een reglement vast waarvan de bepalingen gelden voor hetzij alle bij de KBVB aangesloten actoren in het voetbal, hetzij bepaalde categorieën daarvan [OMISSIS].

Als lid van de UEFA heeft de KBVB zich ertoe verbonden om, onder voorbehoud van de algemene rechtsprincipes, de bepalingen van openbare orde en van de nationale, regionale en communautaire wetgeving ter zake na te leven.⁴

- 5 In 2011 heeft de KBVB bepalingen in zijn reglement opgenomen die rechtstreeks geïnspireerd zijn op de zogenoemde „home-grown players“-regel, die Belgische clubs verplicht om een bepaald aantal lokaal opgeleide spelers te hebben.

⁴ Artikel 104.2 van het reglement van de KBVB.

Zo bevatte het reglement van de KBVB, in de versie 2019-2020, die tijdens de arbitrageprocedure van toepassing was, onder meer de volgende bepalingen:

- Artikel P335.11 „Afdelingen profvoetbal 1A en 1B: indiening van de ‚Squad size limit’ lijst, bepaalde:

„1. In te dienen lijsten

11. Alle clubs van het profvoetbal 1A en 1B dienen volgende lijsten via E-Kickoff in te dienen en in stand te houden:

- een lijst van maximaal 25 spelers ouder dan U21, waarvan er minimaal 8 dienen opgeleid te zijn door Belgische clubs, in de zin van Art. P1422.12., er mee rekening houdende dat minimaal 3 spelers dienen te beantwoorden aan de bijkomende vereiste van Art. P1422.13. Indien deze minima niet worden bereikt, mogen deze niet vervangen worden door spelers die niet beantwoorden aan deze vereisten.
- een lijst met een onbeperkt aantal spelers U21.”

- Artikel P1422 „Verplichte inschrijving op het wedstrijdblad”, waarin met name was bepaald:

„1. Voor de eerste ploegen van clubs van het profvoetbal:

11. In het kader van hun deelname aan de officiële competities van de eerste ploegen (Art. B1401) zijn de clubs van het profvoetbal gehouden op het wedstrijdblad minimum 6 spelers in te schrijven die zijn opgeleid door een Belgische club, waarvan minstens 2 spelers voldoen aan de bijkomende vereiste van punt 13 hierna. Indien de club niet het hierboven vereiste minimum aantal spelers kan inschrijven, mag zij deze niet vervangen door de inschrijving van spelers die niet voldoen aan deze vereisten.

12. Worden beschouwd als zijnde opgeleid door een Belgische club: de spelers die vóór hun 23ste verjaardag minstens drie volledige seizoenen zijn gekwalificeerd geweest voor een club in België.

13. Beantwoorden aan de bijkomende vereiste: de spelers die vóór hun 21ste verjaardag minstens drie volledige seizoenen zijn gekwalificeerd geweest voor een club in België.

14. In geval van aansluiting of transfer tijdens de maanden juli en augustus, wordt uitzonderlijk de periode van 1 september tot 30 juni beschouwd als een volledig seizoen.

15. *De clubs van het profvoetbal 1A en 1B mogen op het wedstrijdblad van kampioenschapswedstrijden slechts spelers inschrijven die voorkomen op de ‚Squad size limit‘ lijsten van de club (Art. P335).*

16. *In geval van inbreuk op bovenstaande regels, legt de bevoegde bondsinstantie de sancties op voorzien voor het inschrijven van niet-gekwalificeerde spelers (Art. B1026), uitgezonderd de boetes.”*

Na een herschikking van het bondsreglement van de KBVB staan de litigieuze bepalingen thans in artikel B4.1[12] van Titel 4 „Spelers”:

„Voor de deelname aan de officiële wedstrijden van de eerste mannenploegen in het competitief voetbal gelden voor het profvoetbal en het amateurvoetbal specifieke voorwaarden.

Art. P. Alle clubs van het profvoetbal 1A en 1B dienen volgende lijsten via het toepasselijke digitale platform in te dienen en in stand te houden:

1° een lijst van maximaal 25 spelers ouder dan U21, waarvan er minimaal 8 dienen opgeleid te zijn door Belgische clubs (dit zijn spelers die vóór hun 23ste verjaardag minstens drie volledige seizoenen zijn gekwalificeerd geweest voor een club in België), er mee rekening houdende dat minimaal 3 spelers dienen te beantwoorden aan de bijkomende vereiste dat zij reeds voor hun 21ste verjaardag aan deze voorwaarde dienen te voldoen. Indien deze minima niet worden bereikt, mogen deze niet vervangen worden door spelers die niet beantwoorden aan deze vereisten.*

2° een lijst met een onbeperkt aantal spelers U21.

** In geval van*

- registratie van de aansluiting of nationale transfer van een speler; of*
- aanvraag van het ITC door de KBVB voor de betrokken speler bij een internationale transfer*

tijdens de maanden juli en augustus, wordt uitzonderlijk de periode van 1 september tot 30 juni beschouwd als een volledig seizoen.

Om een speler te kunnen inschrijven op de Squad Size Limit lijst:

- moet hij aangesloten zijn bij de bond met toewijzing aan of tijdelijke kwalificatie voor de indienende club;*
- moet voor de betaalde sportbeoefenaar die geen onderdaan is van een land van de Europese Economische Ruimte (EER) worden voorgelegd, hetzij een kopie van de gecombineerde vergunning waarvan de geldigheidsduur nog niet verstreken is, hetzij het officieel attest*

afgeleverd door het lokaal bestuur van zijn verblijfplaats in België dat bevestigt dat de betaalde sportbeoefenaar zich heeft gemeld om de gecombineerde vergunning waarop hij recht heeft te ontvangen (Bijlage 49). In dit laatste geval dient een kopie van de gecombineerde vergunning te worden overgemaakt aan de KBVB vooraleer de geldigheid van de Bijlage 49 verstreken is. Indien dit niet het geval is, is de betrokken speler niet speelgerechtigd voor deelname aan de officiële wedstrijden van de eerste ploeg van zijn club, en dit zolang geen kopie van de gecombineerde vergunning, waarvan de geldigheidsduur nog niet verstreken is, wordt voorgelegd voor de speler;

- moet hij voldoen aan de voorwaarden inzake kwalificaties. Wijzigingen aan deze lijst kunnen enkel worden gevalideerd door de bondsadministratie.”*

En in artikel B6.109 van Titel 6 „Wedstrijden”:

„De volgende verplichtingen gelden inzake het inschrijven van spelers op het wedstrijdblad.

Art. P. Voor de eerste ploegen van clubs van het profvoetbal geldt het volgende:

In het kader van hun deelname aan de officiële competities van de eerste ploegen zijn de clubs van het profvoetbal gehouden op het wedstrijdblad minimum 6 spelers in te schrijven die opgeleid zijn door een Belgische club, waarvan minstens 2 spelers voldoen aan de bijkomende vereiste zoals hierna vermeld.

Indien de club niet het vereiste minimum aantal spelers kan inschrijven, mag zij deze niet vervangen door de inschrijving van spelers die niet voldoen aan deze vereisten.

- Worden beschouwd als zijnde opgeleid door een Belgische club: de spelers die vóór hun 23ste verjaardag minstens drie volledige seizoenen zijn gekwalificeerd geweest voor een club in België.*
- Beantwoorden aan de bijkomende vereiste: de spelers die vóór hun 21ste verjaardag minstens drie volledige seizoenen zijn gekwalificeerd geweest voor een club in België.*

In geval van aansluiting of transfer tijdens de maanden juli en augustus, wordt uitzonderlijk de periode van 1 september tot 30 juni beschouwd als een volledig seizoen.

De clubs van het profvoetbal 1A en 1B mogen op het wedstrijdblad van kampioenschapswedstrijden slechts spelers inschrijven die voorkomen op de ‚Squad size limit’ lijsten van de club.

In geval van inbreuk op bovenstaande regels, legt de bevoegde bondsinstantie de sancties op voorzien voor het inschrijven van niet-gekwalificeerde spelers, uitgezonderd de boetes.”

6 UL is een profvoetballer die is geboren [OMISSIS] [in] 1986. UL, die oorspronkelijk de Israëlische nationaliteit had, begon zijn beroepsloopbaan in 2004 bij [OMISSIS] [een Israëlische club]. In 2011 is UL gecontracteerd door [OMISSIS] [een Belgische club]. [Sindsdien heeft hij bij verschillende Belgische clubs gespeeld en hij heeft] [OMISSIS] thans zowel de Belgische als de Israëlische nationaliteit. [OMISSIS]

7 Op 13 februari 2020 hebben UL en RAFC zich gewend tot het Belgisch Arbitragehof voor de Sport (hierna: „BAS”) met het verzoek:

„na de Belgische Mededingingsautoriteit te hebben geraadpleegd overeenkomstig artikel IV.88 [van het Wetboek economisch recht]:

– te verklaren dat de artikelen P335 en P1422 van het KBVB-reglement, de reglementaire bepalingen met betrekking tot ‚home-grown players’, die de UEFA voor haar eigen competities toepast, de soortgelijke regels die door de andere bij de UEFA aangesloten bonden zijn vastgesteld en uitgevoerd, en alle bepalingen en regels die zijn voortgevloeid uit het plan dat op het Congres van Tallinn is vastgesteld, onwettig zijn omdat zij in strijd zijn met – ten eerste – artikel 45 VWEU en soortgelijke non-discriminatieclausules inzake tewerkstelling als die bedoeld in het arrest SIMUTENKOV (zoals zij zijn opgenomen in talrijke samenwerkings- of partnerschapsovereenkomsten tussen de Europese Unie en derde landen), en – ten tweede – artikel 101 VWEU, en – bovendien – met artikel 14 EVRM;

– te verklaren dat deze bepalingen en regels derhalve nietig zijn op grond van met name artikel 101, lid 2, VWEU, zoals overigens ook het gehele plan waaruit zij voortvloeien;

– een verbod op te leggen om de artikelen P335 en P1422 van het KBVB-reglement toe te passen en om bij te dragen tot de uitvoering van de UEFA-bepalingen of de regels die zijn voortgevloeid uit het op het Congres van Tallinn overeengekomen plan, vanaf de betekening van de te geven beslissing en op straffe van een dwangsom van 100 000 EUR per inbreuk,

De KBVB te veroordelen tot vergoeding van de door verzoekers geleden schade, die voorlopig wordt begroot op één euro”.

8 Bij arbitrale uitspraak van 10 juli 2020 heeft het BAS beslist als volgt:

„Wegens gebrek aan procesbevoegdheid worden de vorderingen niet-ontvankelijk verklaard voor zover zij strekken tot:

– „vaststelling dat [...] de reglementaire bepalingen met betrekking tot ‚home-grown players‘, die de UEFA voor haar eigen competities toepast, de soortgelijke regels die door de andere bij de UEFA aangesloten bonden zijn vastgesteld en uitgevoerd, en alle bepalingen en regels die zijn voortgevloeid uit het plan dat op het Congres van Tallinn is vastgesteld, onwettig zijn omdat zij in strijd zijn met – ten eerste – artikel 45 VWEU en soortgelijke non-discriminatieclausules inzake tewerkstelling als die bedoeld in het arrest SIMUTENKOV (zoals zij zijn opgenomen in talrijke samenwerkings- of partnerschapsovereenkomsten tussen de Europese Unie en derde landen), en – ten tweede – artikel 101 VWEU, en – bovendien – met artikel 14 EVRM”;

– „vaststelling dat deze bepalingen en regels derhalve nietig zijn op grond van met name artikel 101, lid 2, VWEU, zoals overigens ook het gehele plan waaruit zij voortvloeien”.

Verklaart de vorderingen ontvankelijk voor het overige. Verklaart deze ongegrond en wijst de door verzoekers ingestelde vorderingen af.”

- 9 Bij dagvaarding betekend op 1 september 2020 hebben UL en RAFC de KBVB gedagvaard voor de verwijzende rechter en verzochten zij om vernietiging van de arbitrale uitspraak van 10 juli 2020.
- 10 [OMISSIS] [UL speelt momenteel bij een Belgische profvoetbalclub]

F. VOORWERP VAN HET HOOFDGEDING

UL is van mening dat de door de UEFA en de KBVB vastgestelde „home-grown players”-regels ertoe strekken en tot gevolg hebben dat zijn contractering door een Belgische profvoetbalclub wordt bemoeilijkt en dat zijn kans om op het wedstrijdblad te worden ingeschreven en om daadwerkelijk te worden opgesteld, kleiner wordt. Volgens RAFC doen deze regels afbreuk aan haar vrijheid om spelers te contracteren en op te stellen.

Zij betogen dat deze door de KBVB en de UEFA opgelegde „home-grown players”-regels in strijd zijn met de artikelen 45 en 101 VWEU en artikel 23 van de Belgische grondwet.

UL en de RAFC verzoeken dan ook om de arbitrale uitspraak van het BAS van 10 juli 2020 te vernietigen wegens schending van de openbare orde overeenkomstig artikel 1717, § 3, b), ii), van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek.

De KBVB stelt daarentegen dat de door zowel de UEFA als de KBVB vastgestelde „home-grown players”-regels in overeenstemming zijn met de artikelen 45 en 101 VWEU, zodat het verzoek tot vernietiging van de arbitrale uitspraak moet worden afgewezen.

G. REDENEN WAAROM DE VERWIJZENDE RECHTER HET HOF VAN JUSTITIE VERZOEKT OM EEN PREJUDICIËLE BESLISSING

A. Toepassing van het Europees recht

- 11 UL en RAFC hadden reeds voor het BAS twijfels geuit over de verenigbaarheid van de „home-grown players”-regels met de artikelen 45 en 101 VWEU, ongeacht of deze reglementaire bepalingen uitgaan van de UEFA, de KBVB of de andere bij de UEFA aangesloten bonden.

In zijn uitspraak van 10 juli 2020 heeft het BAS geoordeeld dat:

- ten eerste, het verzoek om te verklaren dat de [OMISSIS] [betrokken] „home-grown players”-regels in strijd zijn met de artikelen 45 en 101 VWEU en nietig zijn op grond van artikel 101, lid 2, VWEU, niet-ontvankelijk is wegens het ontbreken van procesbevoegdheid, en dat, ten tweede, de door de KBVB vastgestelde „home-grown players”-regels in overeenstemming zijn met de artikelen 45 en 101 VWEU.

- 12 Artikel 45 VWEU bepaalt onder andere:

„1. Het verkeer van werknemers binnen de Unie is vrij.

2. Dit houdt de afschaffing in van elke discriminatie op grond van de nationaliteit tussen de werknemers der lidstaten, wat betreft de werkgelegenheid, de beloning en de overige arbeidsvoorwaarden. [...]”

Artikel 101 VWEU bepaalt het volgende:

„1. Onverenigbaar met de interne markt en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen, alle besluiten van ondernemersverenigingen en alle onderling afgestemde feitelijke gedragingen welke de handel tussen lidstaten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de interne markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst [...]:

[...]

2. De krachtens dit artikel verboden overeenkomsten of besluiten zijn van rechtswege nietig.”

Voor de in artikel 101 VWEU bedoelde gedragingen is behalve de afstemming tussen de ondernemingen „een daaropvolgend marktgedrag en een oorzakelijk verband tussen beide”⁵ vereist.

⁵ Arrest van 14 maart 2013, Dole Food en Dole Germany/Commissie (T-588/08, EU:T:2013:130, punt 57).

- 13 In het aan het BAS voorgelegde geschil diende met name te worden vastgesteld of de „home-growing players”-regel, die door de UEFA op het congres van Tallinn is vastgesteld en die is goedgekeurd door de 52 bonden die lid zijn van de UEFA – waaronder de KBVB –, al dan niet een overeenkomst tussen ondernemingen, een besluit van ondernemingsverenigingen of een onderling afgestemde feitelijke gedraging in de zin van artikel 101 VWEU is.

Dienaangaande staat in de arbitrale uitspraak onder het opschrift „*Ontvankelijkheid*”:

„24. Verzoekers betogen tevergeefs dat hun vordering, niettegenstaande de UEFA geen partij in het geding is, ontvankelijk is wegens het bestaan van collusie tussen deze ‚onderneming’ en [de KBVB].

25. Het door verzoekers aangevoerde bestaan van ‚collusie’ is niet aangetoond en verweerder merkt daarentegen terecht op dat zowel de UEFA als de KBVB en de andere bij de UEFA aangesloten bonden eigen (en onderscheiden) regels hebben.

26. Het enkele feit dat een club die een Europese licentie aanvraagt, op grond van de ‚UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations Edition 2018’ (UEFA-reglement inzake vergunningen en financiële fair play) een verklaring ten aanzien van de UEFA moet ondertekenen, waarbij zij zich ertoe verbindt de UEFA-reglementen na te leven, en dat de KBVB deze verklaring doorstuurt, betekent niet dat de KBVB de specifieke UEFA-reglementen betreffende lokaal opgeleide spelers toepast.

27. De UEFA-bepalingen betreffende de verplichting voor de aan haar competities deelnemende clubs om lokaal opgeleide spelers op te stellen, staan overigens niet in de ‚UEFA Club Licensing and Financial Fair Play Regulations Edition 2018’, maar in de specifieke reglementen voor de competities die door de UEFA worden georganiseerd (Champions League, Europa League en Supercup).”

Door het verzoek met betrekking tot de „home-grown players”-regels van de UEFA op basis van die overwegingen niet-ontvankelijk te verklaren, heeft het BAS impliciet maar zeker geoordeeld dat in casu niet was voldaan aan de voorwaarden van artikel 101 VWEU.

Daarmee heeft het BAS een bepaling van Europees recht toegepast waarvan de eventuele niet-inachtneming in voorkomend geval schending van de openbare orde in de zin van artikel 1717, §3, b), ii), van het Gerechtelijk Wetboek kan opleveren.

- 14 De KBVB stelt ten onrechte dat de beoordeling van de procesbevoegdheid niet onder de openbare orde valt, zodat de uitspraak van het BAS op dit punt niet in strijd kan zijn met de openbare orde in de zin van artikel 1717, § 3, b), ii), van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek.

Deze restrictieve stelling strookt namelijk niet met de bewoordingen van de uitspraak, waaruit volgt dat de kwestie van de bevoegdheid om in rechte op te komen tegen regels die door een derde zijn vastgesteld, rechtstreeks verband houdt met die van de werkingssfeer van artikel 101 VWEU.

- 15 Het BAS heeft met betrekking tot de door de KBVB vastgestelde „home-grown players”-regels geoordeeld dat zij geen afbreuk doen aan het vrije verkeer van spelers in de zin van artikel 45 VWEU en, gelet op het nagestreefde doel, passend en evenredig lijken, zodat zij niet in strijd zijn met artikel 101 VWEU.

Aldus heeft het BAS nog bepalingen van Europees recht toegepast, waarvan de eventuele niet-inachtneming in voorkomend geval schending van de openbare orde in de zin van artikel 1717, § 3, b), ii), van het Gerechtelijk Wetboek kan opleveren.

Uit de voorgaande vaststellingen volgt dat zowel wat betreft de regels die door de UEFA en de daarbij aangesloten bonden zijn vastgesteld, als wat betreft die welke door de KBVB zijn vastgesteld, de reikwijdte en de uitlegging van de artikelen 45 en 101 VWEU centraal staan in het debat.

B. Relevantie van de prejudiciële vraag

- 16 Krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie is het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd om, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak te doen over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie.

Artikel 267, tweede alinea, VWEU bepaalt:

„Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen voor een rechterlijke instantie van een der lidstaten, kan deze instantie, indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis, het Hof van Justitie verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen.”

- 17 Het Hof roept regelmatig in herinnering dat „[het] in het kader van de in artikel 267 VWEU geregelde samenwerking tussen het Hof en de nationale rechterlijke instanties, [...] uitsluitend een zaak is van de nationale rechter aan wie het geschil is voorgelegd en die de verantwoordelijkheid draagt voor de te geven rechterlijke beslissing om, gelet op de bijzonderheden van het hoofdgeding, zowel de noodzaak van een prejudiciële beslissing voor het wijzen van zijn vonnis als de relevantie van de vragen die hij aan het Hof voorlegt, te beoordelen”.⁶

- 18 Artikel 1717, § 3, b), ii), van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de arbitrale uitspraak wordt vernietigd wanneer de rechter vaststelt dat deze uitspraak in strijd is met de openbare orde.

⁶ Arrest van 2 september 2021, Republiek Moldavië (C-741/19, EU:C:2021:655, punt 35).

In het kader van een beroep tot nietigverklaring van een arbitrale uitspraak wegens strijdigheid met de openbare orde staat het bijgevolg aan de aangezochte rechter om vast te stellen of een bepaling van openbare orde van toepassing was op de feiten en om de uitspraak nietig te verklaren wanneer de door de arbiter gekozen oplossing in strijd is met de toepasselijke bepaling.⁷

- 19 Voorts wordt het begrip „openbare orde”, in het kader van een dergelijk beroep tot nietigverklaring, ruim opgevat, zodat het ook het dwingend recht omvat.⁸

Op het gebied van afgeleid Europees recht heeft het Hof bovendien geoordeeld dat een arbitrale uitspraak die in strijd is met Unierechtelijke bepalingen die zowel van openbare orde als van dwingend recht zijn, moet worden vernietigd op grond van strijdigheid met de openbare orde.⁹

Voorts heeft het Hof meer specifiek geoordeeld dat schending van de regels van het mededingingsrecht, en met name van artikel 101 VWEU, een schending van de openbare orde is, hetgeen een grond voor vernietiging van een arbitrale uitspraak oplevert.¹⁰

- 20 In casu is het onbetwist en onbetwistbaar dat de artikelen 45 en 101 VWEU dwingende normen dan wel normen van openbare orde zijn, waarvan de schending in voorkomend geval kan leiden tot vernietiging van een arbitrale uitspraak.

De aan de rechtbank overgelegde gegevens, en met name de in 2013 voor de Europese Commissie uitgevoerde studie¹¹, rechtvaardigen dat het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de gevolgen van de artikelen 45 en 101 VWEU voor de „home-grown players”-regels die door de UEFA, de bij de UEFA aangesloten bonden en de KBVB zijn vastgelegd.

⁷ Zie Chochitaichvili, D., „Annulation d’une sentence arbitrale pour contrariété à l’ordre public: normes d’urbanisme et de logement”, *b-Arbitra*, 2018/2, blz. 368 en aldaar aangehaalde verwijzingen naar de rechtsleer.

⁸ P. Lefebvre en M. Servais, „Vers une conception large de l’ordre public à l’instar de la portée qui lui est conférée dans le cadre de l’annulation de sentences arbitrales”, *B-arbitra*, 2014/2, blz. 325 en aangehaalde verwijzingen in voetnoot 101.

⁹ Arrest van 26 oktober 2006, Mostaza Claro (C-168/05, EU:C:2006:675).

¹⁰ Arrest van 1 juni 1999, Eco Swiss (C-126/97, EU:C:1999:269, punt 37).

¹¹ Study on the assessment of UEFA “Home Grown player Rule” 2013, stuk 16 van de KBVB.

C. Formulering van de prejudiciële vraag

- 21 UL en de RAFC stellen de verwijzende rechter voor om het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Zijn het plan met betrekking tot lokaal opgeleide spelers, dat in 2005 door de UEFA en haar leden, waaronder de KBVB, op het congres van Tallinn is vastgesteld, en/of de regels van de KBVB met betrekking tot lokaal opgeleide spelers en/of die van de UEFA en/of de door de andere leden van de UEFA vastgestelde – soortgelijke – regels al dan niet verenigbaar met:

- *artikel 45 VWEU,*
- *en/of soortgelijke non-discriminatieclausules inzake tewerkstelling als die bedoeld in het arrest SIMUTENKOV,*
- *en/of artikel 101 VWEU?*

Meer in het bijzonder, kunnen dergelijke regels – in het bijzonder die van de KBVB en de UEFA – worden geacht de evenredigheidstoets te doorstaan, wanneer de opstellers ervan niet nauwkeurig aantonen waarom bepaalde alternatieven die volgens de rechtsleer meer rekening houden met de fundamentele vrijheden, zoals bijvoorbeeld de financiële stimulans, niet haalbaar zijn?

Moet voorts worden aangenomen dat deze regels in hun geheel beschouwd een onderling afgestemde feitelijke gedraging vormen, die haar oorsprong vindt in de op het UEFA-congres in Tallinn gevoerde besprekingen en genomen beslissingen, met als gevolg dat de KBVB moet worden beschouwd als een partij bij die onderling afgestemde feitelijke gedraging en dat hij derhalve verantwoordelijk kan worden gehouden voor de gehele schade die deze onderling afgestemde feitelijke gedraging heeft berokkend aan een bepaalde speler of club?”

- 22 Deze formulering roept twee opmerkingen op.
- 23 Het staat niet aan de verwijzende rechter om het Hof van Justitie van de Europese Unie te vragen of de „HGP”-regels die zijn vastgesteld door het uitvoerend comité van de UEFA of door de andere clubs die lid zijn van de UEFA, als zodanig in overeenstemming zijn met artikel 45 VWEU.

Hooguit zal het Hof dit feitelijke element in aanmerking nemen bij zijn beoordeling of er sprake is van een onderling afgestemde feitelijke gedraging in de zin van artikel 101 VWEU.

- 24 Voorts tonen UL en RAFC niet aan dat de verwijzing naar het arrest *SIMUTENKOV*¹² relevant is. In dit arrest heeft het Hof immers geoordeeld dat op een beroepssporter van Russische nationaliteit die wettig is tewerkgesteld door een in een lidstaat gevestigde club, een regel niet mag worden toegepast volgens welke slechts een beperkt aantal spelers gelijktijdig mag worden opgesteld op grond van hun nationaliteit.

Vast staat echter dat de huidige „HGP”-regels van de KBVB niet langer een op de nationaliteit gebaseerde rechtstreekse beperking van het aantal opgestelde spelers bevatten.

De prejudiciële vraag wordt derhalve geherformuleerd zoals hieronder vermeld.

H. BIJLAGEN BIJ HET ONDERHAVIGE VERZOEK OM EEN PREJUDICIËLE BESLISSING

- 25 [OMISSIS]¹³ [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

- [OMISSIS] [Inventaris van de aan het Hof overgelegde stukken]

I. BESLISSING – PREJUDICIËLE VRAGEN

Om de bovenstaande redenen stelt de tribunal de première instance francophone de Bruxelles [OMISSIS]:

- alvorens recht te doen, de volgende twee (2) prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:
 - „*Moet artikel 101 VWEU aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen het plan met betrekking tot ‚HGP’, dat op 2 februari 2005 door het uitvoerend comité van de UEFA is vastgesteld, dat op het congres van Tallinn van 21 april 2005 is goedgekeurd door de 52 bij de UEFA aangesloten bonden en dat is uitgevoerd door middel van reglementen die zijn vastgesteld door zowel de UEFA als de bij de UEFA aangesloten federaties?*”
 - „*Moeten de artikelen 45 en 101 VWEU aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen de toepassing van de regels voor het*

¹² Arrest van 12 april 2005, Simutenkov (C-265/03, EU:C:2005:213).

¹³ [OMISSIS] [Voetnoot die irrelevant is voor de prejudiciële verwijzing]

inschrijven op het wedstrijdformulier en het opstellen van lokaal opgeleide spelers, die formeel zijn vastgesteld in de artikelen P335.11 en P.1422 van het bondsreglement van de KBVB en die zijn overgenomen in artikel B4.1[12] van Titel 4 en artikel B6.109 van Titel 6 van het nieuwe reglement van de KBVB?”

- [OMISSIS] [Toezending aan het Hof]
- in afwachting, [OMISSIS]
- houdt iedere verdere beslissing aan [OMISSIS].

[OMISSIS]

[Datum en ondertekeningen]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Slotformules]

WERKDOCUMENT